

JAČANJE OTPORNOSTI Okončan gotovo dva milijuna eura vrijedan međunarodni projekt

Crikvenica ima plan borbe s klimatskim promjenama

Poboljšanjima na lukobranu i povišenjem plaža smanjile su se posljedice utjecaja rasta razine mora na obalu, rekao je voditelj projekta izv. prof. dr. Davor Mance, napomenuvši da je, osim za Grad Crikvenicu, plan prilagodbe na klimatske promjene, koji sadrži sve rizike, izrađen i za Općinu Sali

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

RIJEKA ▶ Međunarodni projekt Climate RESiliEnt Coastal planning in Adriatic (CRESCO Adria), vrijedan 1,93 milijuna eura, u dvije i pol godine provođenja povezao je znanstvenike, prostorne planere te regionalne i lokalne vlasti iz Hrvatske i Italije, a njegovi su rezultati predstavljeni jučer na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Navodeći da se radi o projektu koji je usmjeren na rješavanje klimatskih promjena kroz poboljšano urbanističko i prostorno planiranje, s naglaskom na strategije ublažavanja i prilagodbe, voditelj projekta izv. prof. dr. Davor Mance, istaknuo je da je jedan od ciljeva potaknuti lokalne i regionalne zajednice da aktivno sudjeluju u smanjenju emisija, kao i da se prilagođavaju klimatskim utjecajima na temelju lokalnih potreba.

Talijanski partneri

- Inicijativa ima cilj pružiti znanje i alate za prostorno planiranje, pomažući jačanju zajednicama da poboljšaju svoju otpornost na klimatske promjene. Projekt ima tri radna paketa, u prvom smo se bavili utjecajem klimatskih promjena na obalna područja, dok je drugi radni paket posvećen cjeloživotnom učenju, a treći prostornom planiranju. Za Grad Crikvenicu i Općinu Sali izrađeni su planovi prilagodbe na klimatske promjene koji sadrže sve promjene koje bi se mogle dogoditi na okolišu

Sudionici završne konferencije projekta CRESCO na Ekonomskom fakultetu u Rijeci

„Uočili smo i neke nove probleme kao što je stvaranje toplinskih otoka u gradovima. Trenutno je taj problem dosta izražen u Italiji gdje je uslijed toplinskih otoka zamijećen viši stupanj oboljenja, ali i smrtnosti starijeg stanovništva

izv. prof. dr. Davor Mance, voditelj projekta

u tom području te sve rizike koji predstavljaju opasnost ne samo za prirodu, nego i za ekonomiju te turizam. Radi se o poplavama, odronima, temperaturi, oborinama, rastu razine mora, ali i o povećanju varijabilnosti podataka vezanih uz razinu mora, objasnio je izv. prof. dr. Mance.

Kao jedan od konkretnih primjera izdvojio je

crikvenički lukobran, gdje su se posljedice utjecaja mora smanjile poboljšanjima na lukobranu, te povišenje crikveničkih plaža.

- U projekt je bilo uključeno osam partnera, a posebno su nam važni talijanski partneri od kojih smo puno naučili. Cilj je tu suradnju nastaviti te se nadamo prijavi novih zajedničkih projekata. Na talijanskoj strani analize

osjetljivosti provedene su na pilot područjima Nuova Pescara i Pneto. Sveučilište u Camerinu i Regija Abruzzo povezali su tehničke analize s regionalnim i lokalnim planskim kontekstom. Kroz projekt smo uočili i neke nove probleme kao što je stvaranje toplinskih otoka u gradovima. Trenutno je taj problem dosta izražen u Italiji gdje je uslijed toplinskih otoka zamijećen viši stupanj oboljenja, ali i smrtnosti starijeg stanovništva. To su novi problemi koji će zahtijevati nova rješenja, istaknuo je voditelj projekta.

Cjeloživotno obrazovanje

Kao trajno nasljeđe projekta istaknuo je razvijen

interdisciplinarni program cjeloživotnog obrazovanja »Prepoznavanje promjena u okolišu i upravljanje rizicima«, koji su zajednički razvili riječki Ekonomski i Građevinski fakultet te Fakultet za fiziku.

Dodajući da su dobiveni rezultati Zavodu za prostorno planiranje Primorsko-goranske županije omogućili da definira zajedničke pokazatelje prostorne otpornosti te razvije digitalni alat za njihovu vizualizaciju, ravnatelj Zavoda Adam Butigan kazao je da se ta ustanova utjecajem klimatskih promjena na okoliš bavi već godinama.

- Segmentirano smo krenuli prema ranjivosti od poplava, a kroz ovaj projekt smo

Urbane poplave

Kao jednu od klimatskih promjena koja je kontinuirana, ravnatelj Zavoda za prostorno planiranje PGŽ-a Adam Butigan apostrofirao je podizanje razine mora, a kao noviji problem istaknuo je urbane poplave koje se događaju zbog preizgrađenosti prostora.

- Bitno je utvrditi kapacitet prostora za takve poplave i kako prostor to može apsorbirati, a to je zahtjevan posao. To je pojava koja ovisi o terenu, vrsti tla, pokrovu, načinu gradnje i cijelom nizu drugih faktora koje treba analizirati i vrednovati, zaključio je Butigan.

to pokušali objediniti. Fokus nam je bio na tome da napravimo strateške smjernice za klimatski otporno prostorno planiranje, koje će se u budućim izradama prostornih planova moći implementirati. Na taj će se način kroz prostorno planiranje buduća gradnja prilagođavati klimatskim promjenama koje su neminovne, kazao je Butigan.

Okončan međunarodni projekt provodio se u okviru programa Interreg Italija - Hrvatska 2021. - 2027., a uz Ekonomski fakultet i Zavod za prostorno planiranje, hrvatski partneri su bili i riječki Građevinski fakultet, Primorsko-goranska županija, Grad Crikvenica i Općina Sali.